ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Δεκεμβρίου 2002

για την εφαρμογή του προγράμματος εργασιών όσον αφορά την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού: ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και κινητικότητα προσώπων και κυκλοφορία έργων στον πολιτιστικό τομέα

(2003/C 13/03)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο της 25ης Ιουνίου 2002 εξέδωσε ψήφισμα για πρόγραμμα εργασιών όσον αφορά την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα του πολιτισμού και ότι το εν λόγω πρόγραμμα εργασιών περιλαμβάνει μεταξύ των προτεραιοτήτων του το ζήτημα της ανάλυσης και ανάπτυξης μεθόδων για τον προσδιορισμό και την εκτίμηση της προστιθέμενης αξίας των ευρωπαϊκών δράσεων στον τομέα του πολιτισμού καθώς και την ανάπτυξη και προώθηση της κινητικότητας προσώπων και της κυκλοφορίας έργων στον πολιτιστικό τομέα,

2. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία αποτελεί βασική και αποφασιστική έννοια της ευρωπαϊκής πολιτιστικής συνεργασίας καθώς και γενική προϋπόθεση για την κοινοτική πολιτιστική δράση και, ως εκ τούτου, σημαντικό όρο για τη συνέχιση του προγράμματος εργασιών στον τομέα του πολιτισμού,

3. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι η περαιτέρω προώθηση της κινητικότητας προσώπων και της κυκλοφορίας έργων στον πολιτιστικό τομέα αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας για το μέλλον της πολιτιστικής συνεργασίας ενώ συγχρόνως αποτελεί βασικό μέσο επίτευξης ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας, προωθώντας με αυτόν τον τρόπο την ανάπτυξη ενός κοινού πολιτιστικού χώρου για όλους τους λαούς της Ευρώπης,

4. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθιστά ουσιαστικότερη και σημαντικότερη την ενασχόληση τόσο με την έννοια της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας όσο και με το ζήτημα της κινητικότητας προσώπων και της κυκλοφορίας έργων,

I

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

5. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με την αρχή της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την επικουρικότητα, η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των κοινοτικών πολιτιστικών δράσεων ενυπάρχει σε δράσεις που δεν μπορούν να αναληφθούν αποτελεσματικά σε επίπεδο κράτους μέλους και, ως εκ τούτου, λόγω κλίμακας ή αποτελεσμάτων, είναι προτιμότερο να αναληφθούν από την Κοινότητα,

6. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η προβολή της έννοιας της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας έχει σημαντικό αντίκτυπο στη μελλοντική ευρωπαϊκή πολιτιστική συνεργασία, καθιστώντας τις πολιτιστικές δράσεις συνεκτικότερες, πιο συγκροτημένες και πιο εμφανείς,

7. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι, ως ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία της κοινοτικής πολιτιστικής δράσης, νοούνται γενικώς τα αποτελέσματα συνέργειας που προκύπτουν από την ευρωπαϊκή συνεργασία και συνιστούν σαφή ευρωπαϊκή διάσταση επιπλέον των δράσεων και πολιτικών στον τομέα του πολιτισμού, οι οποίες αναλαμβάνονται σε επίπεδο κράτους μέλους,

8. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία αποτελεί δυναμική έννοια και θα όφειλε ως εκ τούτου να εφαρμόζεται κατά ευέλικτο τρόπο,

9. ΣΥΜΦΩΝΕΙ, ως εκ τούτου, ότι η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία των πολιτιστικών δράσεων δύναται να προσδιοριστεί και να αξιολογηθεί σωρευτικά μέσω των ακόλουθων στοιχείων:

   i) Δράσεων που ενθαρρύνουν τη μεταξύ των κρατών μελών συνεργασία.

   ii) Δράσεων που έχουν σαφώς πολυμερή χαρακτήρα.

   iii) Δράσεων με στόχους και αποτελέσματα που επιτυγχάνονται καλύτερα σε ευρωπαϊκό επίπεδο παρά σε επίπεδο κράτους μέλους.

   iv) Δράσεων που απευθύνονται, αφορούν και ωφελούν πρωτίστως τους πολίτες της Ευρώπης και πέραν τούτου αυξάνουν την αμοιβαία γνώση των πολιτισμών.

   v) Δράσεων που αποσκοπούν στο να είναι βιώσιμες και στο να αποτελούν μακροπρόθεσμη συνεισφορά στην ανάπτυξη της συνεργασίας, στην ολοκλήρωση και στους πολιτισμούς της Ευρώπης.

   vi) Δράσεων που αποσκοπούν σε ευρεία προβολή και δυνατότητα πρόσβασης.

10. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και ευθυνών τους, να λάβουν υπόψη το περιεχόμενο του σημείου 9, προκειμένου να επιτευχθεί και να εξασφαλισθεί η ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία στην κοινοτική πολιτιστική δράση,

11. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι το Συμβούλιο θα πρέπει, μέχρι τέλους του 2004, να κάνει απολογισμό της συνέχειας που θα δοθεί στα σημεία 9 και 10 και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, να συμμετάσχει σε αυτή τη διαδικασία,

II

Κινητικότητα προσώπων και κυκλοφορία έργων στον πολιτιστικό τομέα

12. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν επανειλημμένα τονίσει τη σημασία της λήψης μέτρων για την προώθηση της κινητικότητας στον πολιτιστικό τομέα, πλέον πρόσφατα δε, με το ψήφισμα του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1999 για την ελεύθερη διακίνηση και με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2001 για την πολιτιστική συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

13. ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ, μεταξύ άλλων, την έκθεση για την «Αξιοποίηση και ανάπτυξη των δυνατοτήτων, απασχόλησης στον πολιτιστικό τομέα στην ψηφιακή εποχή», και τη μελέτη για την «Κινητικότητα και ελεύθερη διακίνηση προσώπων και προϊόντων στον πολιτιστικό τομέα», τις οποίες δημοσίευσε η Επιτροπή τον Ιούνιο του 2001 και του 2002, αντιστοίχως, καθώς και το σεμινάριο εμπειρογνωμόνων που διοργανώθηκε στο Ώρχους το Σεπτέμβριο του 2002 με θέμα την κινητικότητα,

14. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η προώθηση της κινητικότητας προσώπων και της κυκλοφορίας έργων στον πολιτιστικό τομέα αποτελούν αποφασιστικούς παράγοντες για τη διάδοση γνώσεων, την απόκτηση πείρας και την αμοιβαία έμπνευση και συνεργασία. Η κινητικότητα και η κυκλοφορία θα αποτελέσουν έτσι σημαντικό εργαλείο για την ανάδειξη της πολιτιστικής πολυμορφίας της Ευρώπης και την ενίσχυση της πολιτιστικής συνεργασίας,

15. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η πολιτιστική βιομηχανία κατά τα τελευταία έτη γνωρίζει μεγάλη ανάπτυξη με αυξανόμενη σημασία για την ευρωπαϊκή οικονομία και απασχόληση,

16. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι ο πολιτιστικός τομέας στην Ευρώπη χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων και από ποικίλες μορφές απασχόλησης και αυταπασχόλησης, και συνεπώς αντιμετωπίζει ειδικές ανάγκες δικτύωσης, συντονισμού και διάδοσης γνώσεων και πληροφοριών,

17. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι κάποια εμπόδια στην κινητικότητα καθώς και ορισμένοι τρόποι αύξησής της αφορούν ειδικά τον πολιτιστικό τομέα, ενώ, τα περισσότερα προβλήματα πρέπει να αντιμετωπιστούν σε ευρύτερο και οριζόντιο πλαίσιο, όπως αναφέρεται λ.χ. στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Βαρκελώνης, της 15ης και 16ης Μαρτίου 2002,

18. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι — σύμφωνα και με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας — η Κοινότητα οφείλει στο πλαίσιο των δράσεών της να λαμβάνει υπόψη τις πολιτιστικές πτυχές, και συνεπώς να συμβάλλει στη δημιουργία του περιβάλλοντος που απαιτείται για αυξημένη κινητικότητα, ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις σχετικές δραστηριότητες που ήδη υλοποιούνται σε διάφορα πλαίσια σε κοινοτικό επίπεδο και ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη συμπληρωματικότητας μεταξύ αυτών,

19. ΣΥΜΦΩΝΕΙ ότι τα θέματα που απαριθμούνται στο παράρτημα αποτελούν βάση για περαιτέρω πρωτοβουλίες και δράσεις, και ότι το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνει τακτικά υπόψη τις εργασίες που θα επιτελεσθούν μέχρι τέλους του 2004, συμπεριλαμβανομένης της οριζόντιας θεώρησης των σχετικών εργασιών άλλων τομέων πολιτικής, και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της, να συμμετάσχει σε αυτή τη διαδικασία,

20. ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους και μετά τη δέουσα εξέταση, να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα σε επίπεδο Κοινότητας ή/και κρατους μέλους, για τη διευκόλυνση ή την προώθηση της κινητικότητας προσώπων και της κυκλοφορίας έργων στον πολιτιστικό τομέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ενδεχόμενα μέτρα προς αύξηση της κινητικότητας προσώπων και της κυκλοφορίας έργων στον πολιτιστικό τομέα

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και με πλήρη σεβασμό των εκ της εθνικής νομοθεσίας αρμοδιοτήτων θα πρέπει να εξεταστούν μέτρα σε κοινοτικό επίπεδο και σε επίπεδο κρατών μελών κάνοντας χρήση στο μέτρο του δυνατού των υφισταμένων δομών και προγραμμάτων για την προώθηση της κινητικότητας και, εφόσον απαιτείται, την άρση των εμποδίων στην κινητικότητα..

Μέτρα για την προώθηση της κινητικότητας

1. Ανάπτυξη εθνικών υπηρεσιών ενημέρωσης (μονοθυριδικές προσβάσεις) υπό μορφή ιστοσελίδων ή/και γραφείων ενημέρωσης τα οποία θα συντονίζουν και θα παρέχουν πρακτικές πληροφορίες (σε πολλές γλώσσες) σχετικά με τις συμβάσεις, τις δυνατότητες και τους όρους απασχόλησης και, εφόσον απαιτείται, τη νομοθεσία των ευρωπαϊκών χωρών,

2. Αλληλοσύνδεση, επί παραδείγματι εντός του European Cultural Portal ή της μονοθυριδικής ιστοσελίδας για την κινητικότητα την οποία αναπτύσσει επί του παρόντος η Επιτροπή, των ιστοσελίδων που περιέχουν πληροφορίες για τα τεχνικά και διοικητικά θέματα της κινητικότητας,

3. Βελτίωση των δυνατοτήτων δικτύωσης μεταξύ μεμονωμένων καλλιτεχνών και επιχειρήσεων του πολιτιστικού τομέα,

4. Εξέταση τρόπων διάδοσης πληροφοριών σχετικά με τις εγκαταστάσεις και βελτίωση των εγκαταστάσεων (καταλυμάτων και εργαστηρίων) για τους προερχόμενους από κράτη μέλη επισκέπτες καλλιτέχνες και επιχειρηματίες του πολιτιστικού τομέα,

5. Διερεύνηση τρόπων και μέσων για την προώθηση της γνώσης, από το ευρύ κοινό, ιδίως από τα παιδιά και τους νέους, του πλούτου και της πολυμορφίας των πολιτισμών και των τεχνών της Ευρώπης,

6. Παρότρυνση των σπουδαστών καλών τεχνών και των καθηγητών κ.λπ. στον πολιτιστικό τομέα να συμμετέχουν στα κοινοτικά προγράμματα ανταλλαγών,

7. Διευκόλυνση των καλλιτεχνών και των επιχειρηματιών του πολιτιστικού τομέα να αποκτήσουν τις απαιτούμενες για την κινητικότητα δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών και επιχειρηματικών γνώσεων,

8. Διευκόλυνση της διεπιστημονικής και διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ σχολών και λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του πολιτιστικού τομέα, και αναζήτηση τρόπων για τη βελτίωση της διαφάνειας και της αναγνώρισης ικανοτήτων και προσόντων,

9. Διευκόλυνση της συγκέντρωσης στατιστικών στοιχείων για την κινητικότητα στον πολιτιστικό τομέα, με συνυπολογισμό των νομικών και διοικητικών περιορισμών,

10. Προώθηση της χρήσης των υφιστάμενων προγραμμάτων στήριξης και εξέταση των δυνατοτήτων ανάπτυξης των εθνικών ή/και ευρωπαϊκών μηχανισμών στήριξης με σκοπό την προαγωγή της κινητικότητας.

Μέτρα για την άρση ενδεχόμενων νομικών και διοικητικών εμποδίων στην κινητικότητα

1. Μέριμνα ώστε οι πολίτες να έχουν επίγνωση των δικαιωμάτων τους, βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και των υφιστάμενων αμοιβαίων συμφωνιών, όσον αφορά την ασφαλιστική κάλυψη που διαθέτουν για το διάστημα που διαμένουν προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος,

2. Τα κράτη μέλη, έπειτα από σχετική εξέταση, λαμβάνουν τα δέοντα μέτρα σύμφωνα με την κοινοτική και την εθνική τους νομοθεσία ώστε τα άτομα του πολιτιστικού τομέα που μεταβαίνουν σε άλλο κράτος μέλος για επαγγελματικούς σκοπούς να μην υφίστανται, λόγω της μετακίνησής τους, διακρίσεις όσον αφορά τη σχετική κοινωνική προστασία, περιλαμβανομένων των διοικητικών διατυπώσεων για την προστασία αυτή, όπως λ.χ. στον τομέα της ιατρικής περίθαλψης και της κοινωνικής πρόνοιας,

3. Τα κράτη μέλη διεξάγουν διμερείς διαπραγματεύσεις, εφόσον είναι αναγκαίο, προκειμένου να εξασφαλίσουν προς όφελος των υπηκόων τους την κατάργηση της ενδεχόμενης υφιστάμενης διπλής φορολογίας εντός της Κοινότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης.